

борба въ 1676 година и мнозина герои сложиха главитѣ си подъ ятаганитѣ на свирепитѣ пълчища, предвождани отъ кръвожадниа Фазлж паша.

Като учитель и апостолъ¹⁾ на дѣлото въ Горна-Орѣховица Иванъ Пановъ е оставилъ дълбоки следи въ всички ония негови ученици и съвременници, които го познавали и сж слушали неговото сладко и опасно апостолско слово, заради което, той увисна на бесилката, изпълнявайки най-висшия свѣтовенъ законъ — любовта къмъ отечеството!

5. ВИЧО КОСТАДИНОВЪ ГРЪНЧАРОВЪ²⁾ (1841—1877 г.).

Роденъ е презъ 1841 година въ гр. Горна-Орѣховица отъ родители: баща Костадинъ и майка Теодора, които иматъ произхода си отъ планинското село Хърловци, колиби въ Еленско. Баща му се занимавалъ съ търговия на кожи, спиртни питиета и грънчарство. Заедно съ другитѣ си двама братя — Сидеръ и Моско, тѣ въртѣли оживена търговия и били известни като честни и заможни хора.

Цѣлиятъ родъ Грънчарови е билъ известенъ като ученлюбивъ и пропитъ съ силни народни чувства: той е далъ видни и достойни имена въ историята на нашето освободително движение въ тоя край — Сидеръ Войвода, баба Еленка М. Грънчарова, Вичо Грънчаровъ — това сж образи отъ тоя родъ на чисти патриоти и преданни чеда отъ епохата ни подъ робството, които сж работили съ въодушевление за свободата и просвѣтата.

Образованието си Вичо Грънчаровъ е получилъ до трети класъ въ родния си градъ, а следъ това той билъ изпратенъ, за да получи търговско образование въ Свищовъ, тъй като това налагало порастналата търговия на баща му. Следъ завръщането си отъ Свищовъ, той завелъ търговски тевтери, каквито до тогава не били познати въ Г., Орѣховица.

Най-високо издигнатъ въ просвѣтно отношение отъ братята е билъ Вичо. Той се грижилъ за учебното дѣло въ града и давалъ много свои средства за просвѣтата отъ любовъ къмъ нея. Той пръвъ е получавалъ забранени книги, вестници и брошури отъ чужбина съ революционно-патриотично съдържвние въ Горна Орѣховица и въ 1869 година той, заедно съ ученлюбивитѣ тогава горно-орѣховски граждани: Сидеръ Грънчаровъ, Георги Бошнаковъ, Константинъ Грозевъ, свещеникъ Парашкева Янковъ, Тодораки х. Константиновъ, Дим. А. Буровъ, Георги Табаковъ, Василъ П. Елефтеровъ, Антонъ Поповъ, Никола х. Ст. Церовски, Парашкева И. Бакърджиевъ, Дим, Паскалевъ, Дим. А. Костовъ, Хр. Пановъ, Дим. Пановъ, х. Петъръ Рахневъ, Досю Нико-

1) К а н и ц ъ казва, че Пановъ е билъ знаменосецъ на Гор.-Орѣховската чета, а войводата — Македончето (Измирлиевъ).

2) Пертрета му е помѣстенъ на стр. 84, фиг. 22.